

Aleksa Šantić

Čežnja

Gdje ste?... Ja budan na prozoru stojim
Naslonjen čelom na staklo... Sve spava...
Noć sjajna, kô da po oknima mojim
polako šušti vaša kosa plava...

U ove čase zvijezdâ i snovâ
u vašu baštu ja sam dolazio;
Mirisao je jorgovan i zova,
i mrki čempres povijô se ti'o.

U ove čase vi ste ruža bili,
ja leptir bio što na cvijet pada;
Ah, vaše kose, oči, smijeh mili,
i vaše tijelo i ljepota mlada

Opiše mene... Mi bjesmo u rajju,
jabuke slatke berući sa grana...
Dok slavuj pjeva i zvijezde sjaju
i rasipa se miris jorgovana.

No sve je prošlo... Kô jablan bez rose
sam ginem sada i u čežnji stojim...
Noć, sjajna, kô da svila vaše kose
polako šušti po oknima mojim.

Ej Konjicu

Ej konjicu vjerni, ej ti moje krilo,
gdje je doba ono, gdje su dani oni
kad je srce puno rahatluka bilo?!

Kao laki vjetar što oblake goni,
nosio si dugo svoga gospodara
jutrom i večerom kad se sunce kloni...

Svud sam brao đule i grozde behara,
mojoj sreći nigdje ravne bilo nije -
sve od Banje Luke pa čak do Mostara!

Znaš li čase one?... Pozno sunce grije,
vrhovi munara kao vatra gore,
a svuda iz bašte miris đula vije.

Mi se povraćamo iz lova, iz gore,
a ona na demir-pendžerima stoji
ljepša od večeri i od sabah-zore...

Na me čeka... Gleda, i časove broji
kad ću proći... A ja, kad bih blizu bio,
slao bih joj pozdrav kuburlija svoji'...

A ona s pendžera đul i behar mio
prosula bi hitro, i kô snijeg na me

pahuljice meke padale su ti'o,

Kao da su sevdah ćutile i same...

o, kako je onda puno sunca bilo!...

A sad?... Svuda mutni oblaci i tame...

Ej konjicu vjerni, ej ti moje krilo!...

Gledao Sam

Gledao sam mladu zoru,

kada jutrom istok krasi,

i rumeno lice svoje

kupa mora u talasi.

Pred čarobnim likom njenim,

pred zracima silne moći -

drhti, strepi, pada, bježi,

iščekzava tavana noći.

Pa i meni kad se smrkne,

kad mi bolest grudi slama -

ja pogledam tebe, zoru,

i s duše mi bježi tama.

Srce plane vrelim žarom,

i nada se dignu dvori,

pa tad kliknem: "Pjevaj, srce,

ta pred tobom zora zori!"

Na Po Puta

Ostale su za mnom bašte jorgovana,
sjaj proljeća moga, šum, pjesme i vrela...

Studena me jesen na po puta srela,
i po meni pada suho lišće s grana.

Kô ranjena tica, što bi nebu htjela,
otima se duša iz olovnih dana,
Ali kobni vjetar grabi je sa strana,
pa se natrag trgne premrzla i svela,

Moji vrti, više ne čekajte na me,
vratiti se neću iz studene tame
svog života... Sunce polagano gasne...

Hladni suton pada... Noć sve bliže ide...
Jednu crnu ruku moje oči vide -
i ja čujem samo udar tvrde krasne.

Ne Zastani

Ne zastani! Sve dalje i dalje,
tamo gdje te tvoja vjera zove!
Bog, koji ti svoju milost šalje,
vodiće te na podvige nove.

Ne daj srcu da ga slutnja svlada,
niti oku da ga suza rosi;
Tamo kud te zove snaga mlada

svoj krst teški na plećima nosi!

Blago onom koga providenje
pod bremenom put Golgote sprema!
Na nj svijetlo čeka vaskrsenje
i njegovoj slavi konca nema.

Pred njime će poniknuti zloba,
što mu negdje oštri vijenac splela,
kad on silan digne se iz groba,
a zâr božji zagrije mu s čela.

Ne zastani! Kroz maglu duboko
s krstom stupaj uz goletnu stranu!
Svoje čelo podigni visoko
i raduj se vaskrsnome danu!

Pošlje Mnogo Ljeta

Pošlje mnogo ljeta ovdje opet stojim;
Lepenica teče isto kao prije,
nad njom stara vrba još jednako bdije
i visoko šumi vrhovima svojim.

Gdje si? Da l' se sjećaš ispod grana tije'
kad gledasmo julsku noć i mjesec sjajni,
kad nam t'jelo prože slatki oganj tajni
pa drščasmo dugo kao breze dvije?

Bog zna gdje si sada i da l' živiš jošte!

Ali dragi spomen negdanje mилоšte

kao mlado sunce svu mi dušu grije,

I ja snova čujem zveket tvojih grivna,

po licu me tiče tvoja kosa divna,

dok mjesec kroz vrbu čisto srebro lije...

Vodenica

Staro mjesto moje! Pod sjenkama grana

radobolja mrmlja, vere se i prska;

Mrke hridi streme visoko sa strana

pune gustih zova, smokava i trska.

Sve je isto, staro... Samo, kao prije,

ne čuje se hitri točak da udara;

Kô bol jedan što se u dnu duše krije,

ostavljena ćuti vodenica stara...

Kroz vidnjaču malu, gdje u suhoj travi

samo studen gušter polagano šušne,

ne javlja se mlinar sa šalom na glavi,

niti vidim one oči prostodušne.

Mnogo li sam puta ja ovdje, u hladu,

u večeri ljetne na odmoru bio,

i dižući oči na mlinarku mladu,

iz vedrice, žedan, hladne vode pio!

Bog zna gdje je sada?!... Radobolja mrmlija

puna grmjelica, srebra, adidara...

I dok zlatno veče pada povrh grmlja,

nakrivljena ćuti vodenica stara.

A. M. ...